



TAKO ELLER NATIONELLT SAMLINGSSAMARBETE I FINLAND

Minna Sarantola-Weiss
Ordförande för TAKO-gruppen,
forskningschef
Helsingfors stadsmuseum



Vad är TAKO?

- Ett nationellt projekt som eftersträvar att utveckla samlingsarbetet i Finland
- Målgruppen är de kulturhistoriska museerna i Finland
- De centrala frågorna är
 - Insamlingsarbete
 - Samtidsdokumentation
 - Hantering av samlingarna

TAKO kommer av orden tallennus ja kokoelmat dvs. Insamling och samlingarna. "INSA"

Ett nationellt projekt som eftersträvar att utveckla samlingsarbetet i Finland

Målgruppen är de kulturhistoriska museerna i Finland

Med är dock också museer med mera specifika uppgifter som tex. Arbetarkultur, teknologins historia, kommunikationer osv. Många av dem har en uppgift som ett nationellt specialmuseum

De centrala frågorna är

- Insamlingsarbete
- Samtidsdokumentation
- Hantering av samlingarna

Till skillnad från SAMDOK fokuserar vi alltså på två saker:
Samtidsdokumentation och en koordinering och utveckling av insamlingen



Behov

- Utveckla hanteringen av samlingarna samt koordinera insamlingsarbetet
- En diskussion om samlingarnas innehåll
- Arbetsfördelning
- Utveckla utställningssamarbetet och samlingarnas mobilitet

Utveckla hanteringen av samlingarna samt koordinera insamlingsarbetet

En diskussion om samlingarnas innehåll – här handlar det om innehåll och kvalitet

Inte bara hur vi gör utan också varför och hur och för vem

Också en fråga om kvantitet: minska det passiva förvärvet genom gåvor

Vi behöver en arbetsfördelning

De handlar om ett vettigt sätt att använda resurserna – för vår egen skull men också för att kampen om de offentliga medlen blir hårdare och vi måste kunna motivera vår existens och visa att vi kan använda våra resurser och skattemedel på ett ansvarsfullt sätt

Därför är det bra med en gemensam och offentlig diskussion om vad de enskilda museernas samlingspolitik går ut på

Utveckla utställningssamarbetet och samlingarnas mobilitet – det hänger ihop med resurserna – om vi en gång skapar kunskap och samlingar är det ju vettigt att flera får del av dem



Vad kan vi uppnå?

- Mångsidiga samlingar
- Överlappningen minskar
- En öppen diskussion om svåra frågor
- Högre professionell nivå genom
 - att vi delar av vårt kunnande
 - kunskapsöverföring till följande generation
- Resurser frigörs till basuppgiften

Vad kan vi uppnå genom ett bättre samarbete?

Mångsidiga samlingar med mindre överlappning

Alla samlar inte allt, det mest uppenbara och tidstypiska – det kan ju numera vara samma fenomen och likartat material på olika håll i landet,

trend: tex invandring, sexuella minoriteter. Vi kan missa något viktigt om alla springer efter det trendiga. Och: ett trendfenomen kan se ganska likadant ut på många håll i Finland. Alla behöver kanske inte dokumentera samma fenomen

Överlappningen minskar

En öppen diskussion om svåra frågor:

gallring

värdeklassificering av samlingarna – Vi måste enligt min åsikt kunna säga högt att en del av samlingarna är värdefullare eller viktigare att bevara

Klassifieringen skall inte automatiskt leda till gallring. Utan den ger tvärtom argument i försvaret av samlingarna. Så här värdefulla och unika är de!

Högre professionell nivå genom att

- vi delar av våra erfarenheter och vårt kunnande
- kunskapsöverföring till följande generation

Resurser frigörs - både anliga och förhoppningsvis också fysiska resurser



Mera nytta

- Verksamheten omfattar alla former av föremål och övrigt material
- Samarbete inom museerna
- Samarbete utanför museerna
- Större synlighet utåt

Sen är det en viktig fråga som gäller samarbete både inom museer och mellan museerna

Verksamheten ska omfatta alla former av material – föremål, arkivalier, fotografier, intervjuer osv

Ofta uppfattas föremål och dokumentation som två väsensskilda entiteter.

Vi vill öka förståelsen mellan de olika kompetensområdena och materialformerna och öka samarbetet mellan tex föremålsinsamling och fotografisk dokumentation. De hänger enligt vår uppfattning intimt ihop och komplett tredimensionell dokumentering av verkligheten är omöjlig.

Sen har vi ju det här med ljud, film och hela internet kulturen vilka kräver nya metoder.

Samarbete utanför museerna + image fördelar

Det här har anknytning särskilt till dokumentationsprojekten. Genom att öka samarbetet med universiteten kan vi dra nytta av deras kunnande. Museerna kunde vara mera medvetna om sin position som en del av vetenskapssamfundet.

Vetenskaplig förankring ger större trovärdighet och – som jag tror – större synlighet. Det ger image fördelar. Och höjer vår professionella profil.



Bakgrund

- De nordiska förebilderna
- 1980-talets försök till koordinering
- Nya förutsättningar på 2000-talet:
 - Ett ökat intresse för samlingarna och det samlingspolitiska arbetet
 - ett ökat intresse för museer som forskningsorganisationer
 - bättre tillgänglighet

De nordiska förebilderna

1980-talets försök till koordinering – ingen uppföljning och samarbetet dog

På 2000-talet:

Ett ökat intresse för samlingarna och det samlingspolitiska arbetet

-Museiverkets forsknings policy: utveckla forskningen kring samlingarna

Ett ökat intresse för museer som forskningsorganisationer

Bättre tillgänglighet

bättre tekniska förutsättningar i o m olika datatekniska lösningar
möjliggör ett riksomfattande arbete

vi kan kommunicera varandra och också med allmänheten

Lärdomar från tidigare försök:

ett system för uppföljning – poolerna

en konkret gemensam målsättning

Finland-samlingen



Den finska mön då och nu

Boken om vårt land 1875

Zachris Topelius.

”Denna bok berättar om Finland. Den berättar om vårt fosterland. Vad är Finland? Ett land bland många andra. Vad är ett fosterland? Det är vårt stora hem.” Boken skildrar hur ett hem ska vara, hurdan den finländska naturen är. Den berättar om folket och om nationen stora män. Den räknar också upp de folkslag som har flyttat till Finland efter finnarna.

Patos – känsla– berättelser. Finland som en del av världen

Nationalistiskt?

I dag eftersträvar vi en dekonstruktion

av nationen – vi vill bryta ner den homogena berättelsen om Finland och det moderna projektet som har lett till uppkomsten av välfärdsstaten

Finland-samlingen skall berätta om vår tid till framtidens finländare och andra som är intresserade av det finländska samhället

En sorts nationalmuseum fast fördelad till alla museer runtom Finland



Grunderna

- Arbetsfördelning
- Samtidsdokumentation
- Internet baserad kunskapshantering (KDK)
- En lång tidsperspektiv

Arbetsfördelning mellan pooler och enskilda museer

Samtidsdokumentation

Internet baserad kunskapshantering

De fysiska föremålen förvaras i enskilda museer men de skall vara sökbara via internet

KDK = Nationellt digitalt bibliotek genom vilken det skall vara möjligt att söka i alla minnesorganisationers databas oberoende av vilken typ av material det gäller

En lång tidsperspektiv

Det här är ett arbete som ska pågå i decennier tom över generationer

Vi vill att Finland-samlingen ökar långsamt

Finland-samlingen kommer att ha en stor massa först efter många år



Poolerna

- Människan och naturen
- Individ, samfund och det offentliga livet
- Vardagen
- Produktion, servicesektorn och arbetslivet
- Kommunikationerna, trafiken och turismen
- Utbildning, de sköna konsterna, högkultur och välfärd
- Trender, påverkare och vändpunkter

Det här känner ni ju till

En skillnad: Insamlingsansvaret

Pooli 2: Teemu Ahola, Pooli 4: Sanna Kupila,, Pooli 6, Antti metsänkylä



Resurser

- En styrgrupp
- Två sekreterare från Museiverket/Nationalmuseet
- Projektfinansiering från undervisningsministeriet
- Understöd för dokumentationsprojekt

En styrgrupp

Två sekreterare från Museiverket/Nationalmuseet på deltid

Projektfinansiering från undervisningsministeriet – måste sökas separat för varje år

för resekostnader

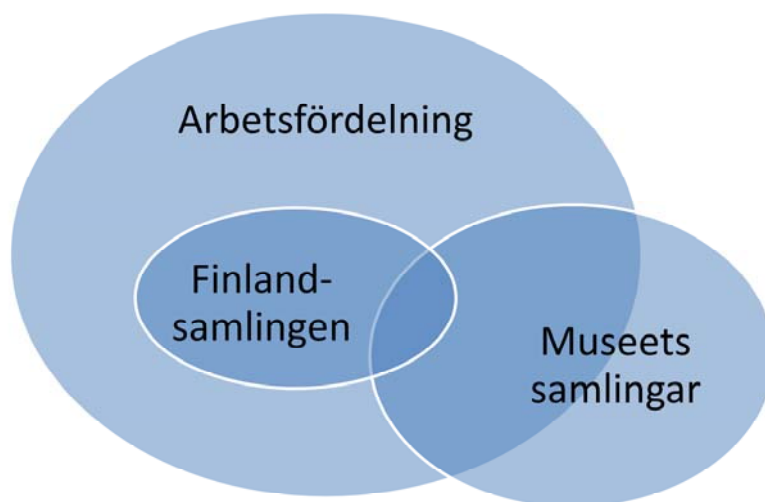
Understöd för dokumentationsprojekt

I initieringsskede ganska generöst men i framtiden kommer det att bli kärvare

Avsikten är att museerna skall finansiera verksamheten själva – tanken är ju att man inom TAKO bara gör det arbete som man också annars skulle göra dvs. TAKO verksamheten borde inte medföra extra kostnader

Vi hoppas att kunna behålla resebidragen

Samlingsarbetsfördelning i förhållande till ett enskilt museums samlingar



Hur ser då förhållandet mellan Finland-samlingen och ett museums samlingar ut?



Vad har vi gjort...

- Kartläggning av läget
- Initiering av poolsamarbetet
- De första dokumentationsprojekten
- Utbildning med tema samtidsdokumentation

Vad har vi gjort?

Vi inledde arbetet 2009

Kartläggning av läget

Initiering av poolsamarbetet

De första dokumentationsprojekten

Utbildning med tema samtidsdokumentation



... och vad ska vi göra ...

- Anvisningar till katalogisering
- En processbeskrivning för dokumentation och rapportering
- Ett söksystem som fungerar inom det nationella digitala biblioteket (KDK)
- En databas för dokumentationsprojekten
- Regler för Finland-samlingens mobilitet
- Avtal mellan museer och Museiverket

Och vad ska vi göra?

Anvisningar till katalogisering

En processbeskrivning för dokumentation och rapportering

Ett söksystem som fungerar inom det nationella digitala biblioteket (KDK)

En databas för dokumentationsprojekten

Regler för Finland-samlingens mobilitet

Avtal mellan museer och Museiverket



Målsättningen

TAKO-verksamheten skall vara en del
av Nationalmuseets ordinarie
verksamhet år 2013!

TAKO-verksamheten skall vara en del av Nationalmuseet ordinarie verksamhet år 2013!



Utmaningar?

Intresset falnar?

Frivillighet – självdisciplin – styrning uppifrån?

Finansiering?

Från projekt till process?

Samtidsdokumentation är enklare än samlingsarbetet. Det är kreativt och ger snabbare och synligare resultat.

Finland-samlingen är en trög process som get utdelning först efter många års arbete.

Avtal

Upprätthålla intresset och den positiva energin som just nu finns kring projektet

Frivillighet – självdisciplin – styrning uppifrån?

Förvandla projektet till en kontinuerlig process som faktiskt upprätthålls i tiotal år

uppföljning

bra kommunikation

eldsjälar och ständigt nya eldsjälar!



Ta gärna kontakt!

<http://www.nba.fi/fi/tako>

Minna.sarantola-weiss@hel.fi

TACK!